

Qvadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Iesv

Qvarum Primae, Timorem Sanctvm Incvtiunt; secundae Fidem Catholicam confirmant; tertiae Spem erigunt; postremae diuinam in nobis Charitatem excitant ...

Continet sex Dominicas Quadragesimae, & coenam cum paßione Domini

Grodzicki, Stanisław

Ingolstadii, 1609

Concio III. Spes.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56003)

cum Deo Patre, & almo Spiritu S, viuit & regnat Deus, in secula seculorum. Amen.

CONCIO III. S P E S.

VICISSI-
TVDO.
EVANGE-
LIVM.
Tertia cau-
sa lecti Eu-
angelii.

Mirabilis sane videtur esse, mater no-stra Ecclesia, quæ duabus quidem ab-hinc hebdomadibus, quando filii eius præ gaudio gestiebant, mæstum de passione Christi legit Euangelium: nunc vero cum tristantur, tum de peccatis dolentes (ò vti-nam omnes sitis tales) tum molesta ieiunia sustinentes, lætissimam de transfiguratione Domini depromit, nobisque ob oculos po-nit historiam. Quid hoc rei est? Illud, vide-licet, vt re ipsa demonstret se sponsam esse mirabilem sponsi mirandi: cuius si tam vi-tam, quam mortem intuebere, miraculum esse perpetuum fatebere. Cape vnum vel al-terum eius rei exemplum huic non absimi-le. Ducebatur Christus Iesus, summo cum totius ciuitatis gaudio Hierosolymam in triumpho: ipse vero videns ciuitatem fleuit super eam. Quid quæso, lætitiæ cum tristitia? quid tripudio cum fletu? Neque vero ipse solus

Luc. 19. 41.

solus lachrymatur, sed & alios hortatur ad fletum. Hoc ipsum egit Ecclesia in Bacchanalibus, ut tunc vidistis & audistis. E contrario vero post ultimam cœnam, iam iam mortem subiturus crudelissimam, sui oblitus, Apostolos variis, planeque stupendis solatur modis. Eum hodie imitatur Ecclesia, quæ immemor quasi instituti sui, filios miramouaque fouet ratione, factura id ipsum etiam post duas hebdomadas. Denique tam sponsus, quam sponsa, tam Christus quam Ecclesia, in hisce iisque similibus actionibus vniuersis, mundi alternantis, lætaque tristibus permiscens, effigiem nobis intuentiam proponit. Hæc vero tertia est, cur hoc Euangelium hodie legatur, haud certe contemnenda ratio, quam in Christi nomine excutiamus.

Cæterum ut id præstemus commodius ipsum considerabimus explicabimusque Euangelium: indeque tum ad vitæ nostræ moderationem, tum ad vicissitudinis istius declarationem, tum ad spem diuinam in nobis excitandam, doctrinas salutare hauriemus. Effice & perfice Christe Iesu, ita id faciamus, ut eo, ubi nulla est rerum varietas, te duce & auctore, felices perueniamus.

Quandoquidem in prima nostra conuersione procœmium huius, satis, ut opinor,

*Prop. Eu-
ang. cum
doctrinis ex-
plicabitur.*

pinor, copiose excussimus, dignum est, vt eo relicto ad vltiora gradum faciamus. Itaq; posteaquam Christus Dominus tres illos discipulos in montem duxisset, ibidem

TRANSFIGVRATVS EST ANTE

*Metamor-
phoses per-
stringitur.
2. Pet. 1. 16.* EOS. Transfiguratio à Græcis Metamor-
phosis dicitur. Huius porro hodiernæ
mentionem faciens, is qui illi aderat Pe-
trus Apostolus, inquit: *Non enim doctas fa-
bularum secuti.* & alludens & perstringens an-
tiquas Philosophorum & Poetarum ple-
nas fabulis & erroribus Metamorphosis.
Cæterum causæ huius transfigurationis
Christi fuerunt multæ. Verum aliis ad po-
stremam concionem relictis, vnã, quæ
huic in primis conuenit, consideremus. Ea
vero est, vt scandalum crucis exortum in A-
postolis ex prædicatione mortis suæ tolle-
ret. Ideo coram aliquot illorum transfigu-
rari voluit.

*Transfigu-
ratio Chri-
sti scanda-
lum crucis
collit*

*Quod etiã
nunc dicitur*

1. Cor. 1. 23.

Nec vero ex discipulorum modo, sed ex
omnium nostrum mentibus id scandalum au-
ferre voluit. Quid n. est, quod magis offen-
dit, quam crux tum Christi, tum nostra? De
cruce Christi, scitis quid Paulus dixerit: de
nostra, docet experientia quotidiana, quan-
topere eam fastidiamus, quamq; acerbã sit,
hæc nobis alternantium consolationum & de-
solationum, crucis & gaudiorum vicissitudo.
Lætari enim & honorari semper, cupimus &
petimus

petimus omnes. Sed recordemur, quæso dictum esse olim nostri similibus, *Nescitis, quid petatis*: subditq; in idem Christus, *Calicem quidē meū biberis*, Calix igitur tribulationū & crucis est hic degustandus, dilectissimi, imo, vt audistis bibendus prius, quā ad illū calicē perueniamus, quē *nouum bibiturū* se cum electis suis, in regno suo pollicetur Christus.

*Mat. 20. 23.**Mar. 14. 25*

Tres enim calices Dei videor mihi videre in scriptura. Vnum vini clarissimi & defæcatissimi, alterum, vini turbidi: tertium ex ipsis fæcibus paratum. De primo iam diximus. Duos alios (imo omnes tres.) expressit Dauid illo versiculo: *Calix in manu Domini vini meri, plenus mixto, Et inclinavit ex hoc in hoc, verumtamen fex eius non est exinanita, bibent omnes peccatores terra.* Istorum trium calicum, tam primus ille, purissimis è consolationibus constat, quam iste postremus è solis constatus tormentis, & in alia vita habebuntur, & durabunt in secula seculorum. Intermedius est huius vitæ, qui mixtus, in quo Deus inclinavit ex hoc in hoc, id est miscuit, secunda aduersis, consolationes desolationibus, vultque vt omnes ex eo bibant. Quicumque ergo id facere refugit, ideoq; illum primum sibi in hac vita format; lætari, gaudere, epulari, ac honorari semper, patiq; nūquā quidquam satagens, sicq; vsq; ad mortem perferas, abiq; omni dubio postremū bibat in

*Calix Dei triplex.**NOTA.**Ps. 74. 9.**Mixtus bibendus.*

ater-

Luc. 16. 22.

æternum necessum sit. Nonne exemplum huius rei euidentissimum ex ore ipsius saluatoris audistis, de illo diuite, qui epulabatur quotidie splendide & sepultus est in inferno? Ne igitur hunc, obsecro, imiteris, voluptates ac delicias continuas aucupando, sed memor ubi sis, mixtionem hanc ex manu Dei libens accipias, eaque delecteris. Ita enim & Christus transfigurabitur & spes sancta orietur in te. Sed iam videamus, quomodo hæc describatur transfiguratio.

*Christus
splendens
totus.*

ET RESPLENDVIT FACIES EIVS SICVT SOL, inquit Matthæus. Facit autem faciei mentionem, quia hæc videbatur ab Apostolis: quamuis non faciem modo sed & totum corpus eius resplendisse, cummunior sit Doctorum sententia, resque ipsa idem loqui videtur. Nam ideo subditur.

VESTIMENTA AVTEM EIVS FACTA SVNT ALBA. ex splendore enim glorificati corporis, radii in ipsa vestimenta ita emanabant, vt candida efficerentur, quæ antea talia non erant. Addit autem.

SICVT NIX. pro quo in Græco habetur, sicut lux, verum nostra lectio conformior est Marco, qui niuis itidem mentionem facit. Vtrumque porro concordat Lucas dicens, & vestitus eius albus & resplens. Porro

Porro huius meminit, tum ob eximium candorem, ideo Marcus addit, *qualia fullo non potest supra terram candida facere*: tum ob mysteriū & doctrinas morales, quas antequam percurramus, expedienda est quaestio, vnde nam hic splendor tam in corpore, quam in vestibus prouenerit. Nec est dubium vllum apud Catholicos, ex anima, quæ ab instanti creationis & vnionis suæ cum verbo, beata fuit, decorem hunc emanasse. Proinde longe diuersus fuit hic splendor, tum ab illo Moysis, tum ab eo qui apparebat in facie Stephani protomartyris. Horum enim claritas ab extrinseco: Christi in internis proueniebat. In nullo tamen eorum essentia corporis, sed qualitates tantum, permutatæ sunt. Locuti sumus hac de re concione præterita. Idcirco nunc adiungamus pulchram D. Hieronym. idem exprimentis sententiam: ait enim [vbi splendor faciei ostenditur, & candor describitur vestium, non substantia tollitur, sed gloria commutatur. Transfiguratio splendorem addit, faciem non subtrahit] Hæc ille. Qualis vero tunc Christus apparuit, talem ad iudicandum venturum, idem Hieronymus & Basilius ac alii asserunt, Quod de electis etiam (vt dixi) intellige. In illis enim, eam, quam in verbis Petri hic

*Differentia
inter splen-
dorem Chrō-
sti & alio-
rum.*

*Ex. 34. 29
Act. 6. 15.*

*Hier. in
Matt. 17. 2.*

Q

hic

hic expressam habes, causabit læticiam : sed impiis timorem & horrorem summū incutiet. Tu si sapias, operam da: vt ex illorū, non ex istorum sis numero. Id autem præstabis, si quæ transfiguratione hac denotantur, sedulo procurabis.

*Transfigu-
ratio Chris-
ti nostram
duplicem
denotat.
Prima qua
lis.*

Iam dixi. hac Christi Iesu, duplicem nostram figurari transfigurationem, & illam videlicet, quæ in hac, & eam quæ in alia est vita. De priori agamus : cuius hic effigiem, tum in splendore faciei, tum in candore vestium, extimie expressam habes. Quicumque enim gratia seu charitate Diuina, quæ hanc transfigurationem efficit, præditus est, is & in anima tā pulchre splendet Deo & Angelis eius, quam amanter splenduit facies Christi, Petro & Sociis eius eius. *Et vestimenta eius sunt candida omni tempore, teste sapiente, id est corpus castum, & quæ, per corpus exercentur, opera, fiunt munda, pura, ac niue candidiora.*

Ecl. 9. 8.

O quam decora species in tali latet facie! O quam beatus cui hæc sunt! Sicut è contrario impiorum facies, id est, anima, terra ac nigra, corpus vero ac opera eorum tenebrosa sunt nimis. *Denigrata est super carbones facies eorum, lamentando inquit Ieremias, apta vtens metaphora. Quem admodum enim carbo, & ipse in se ater est & quicquid tangit denigrat ac deturpat, & ad nihil aliud, quam ad combustionem va-*
let,

*Impiorum
anima, sic
ut carbo.
Thren. 4. 8*

let, ita anima hominis impii, abominabilis est Deo & Angelis, calitibusque vniuersis, homines vero, quibuscum conuersatur, inficit & ignibus ad exurendum est destinata. Videant vtrum eligant Christiani, cum *Tres eius proprietates.* *Electio.* Christone splendere, vt sol: an cum Diabolo obtenebrari & ardere, vt carbo: neq; tamen comburi in æternum. Num cū Christo opera habere candida, vt nix, num vero cū illo, qui non habuit *vestem nuptialem, ligatis* *Mat. 22. 12* *manibus & pedibus mitti in tenebras exteriores* *ubi erit fletus & stridor dentium.* Ego cui, tā chara est salus animarum vestrarum, quam mea mihi, suadeo vt frater, & hortor vt pater, primum vt eligatis. Quid vero agendū sit vobis, vt Christum imitemini, dicam in postrema concione: nunc autē ad Euangeliū redeamus, & quid transfigurato Christo actum fuerit intueamur.

ET ECCE, inquit Matthæus, in ipsa videlicet, trāsfiguratione cōstituto Christo.

APPARVERUNT: ipsi quoque visi in maiestate, teste Luca.

ILLIS tribus Apostolis comparuerunt, magna sane cum causa. Voluit enim Christus ostendere, non se solum, sed etiam alios splendidos futuros in gloria cælesti. Cæterū non statim Apostoli hæc viderunt. Nam vt ait idem Lucas, *grauati erant somno, & euigilantes viderunt maiestatem eius, & duos viros qui stabant cum illo.* Viri autem illi fuerunt.

Q 2

Mox.

*Christus ha-
bet testimo-
nium à le-
gislatore &
Propheta.
Mat. 7. 12.
& 22. 40.*

MOYSES ET ELIAS: ille quidem le-
gislator, hic vero è primis Prophetis, vt
haberet Christus Dominus testimonium
non solum à lege scripta & Prophetis, in
quæ totum vetus testamentum, diuidit i-
pse Christus, sed etiam ab ipsismet perso-
nis præsentibus, quæ testificabantur men-
tiri Iudæos dicentes, legi & Prophetis fuisse
contrarium Christum Dominum. Por-
ro de corporibus vtriusque diximus in præ-
cedenti Concione: de Elia quidem certum:
de Mose vero probabile esse, illa in proprio
apparuisse corpore, quod quidem Moyse
peracto testimonio, ad quod dandum e-
uocatus fuit, iterum deposuit. Hi igitur duo
visi sunt.

*Loquuntur
de morte
propter A-
postolos.*

CVM EO LOQVENTES. Non cum
discipulis, sed cum ipso Christo. Quid vero
locuti fuerint tacet Matthæus, sed narrat
Lucas inquiens, & dicebāt excessum eius, quæ
completurus erat in Hierusalem. Hæc enim e-
rat è præcipuis causis apparitionis eorum,
nempe vt non solum transfiguratione sed
etiam horum testimonio tolleretur è men-
tibus Apostolorum scandalum crucis. Ita-
que Moyse & Elias audientibus Apосто-
lis narrabant necessarium omnino esse, vt
Christus cruce compleret excessum suum
in Hierusalem.

*Mors iusto-
rum excessus.*

Quid vero nos inde ad mores pertinens
colli-

colligemus? Duo aut tria. Primum, quam pulchre vocet scriptura mortem, mortemque & crudelissimam & omnium turpissimam. Vocat enim eam excessum, siue, vt est in Græco, exitum, id est, migrationem quãdam. Qua quidem phrasi vtimur nos quoque Poloni; sed velim vt & vtamur ea bene, & operemur bene, vt ea ratione digni esse possimus hoc nomine. Sciendum est enim, non cuiusuis sed piorum tantum & sanctorum hominum mortem, excessum nuncupari. Nam de impiis, inquit Iob. *Et in puncto in infernum descendunt.* Dauid vero. *mors peccatorum pessima:* idem vero de piis. *preciosa,* inquit, *in conspectu Domini mors sanctorum eius.* Satagamus igitur, iterum iterumq; monito dilectissimi, vt per bona opera nostra, ac in iis perseverantiam; hoc nomine digni efficiamur: vt mors non sit nobis subitanea in infernum protrusio, sed sit de peregrinatione hac felix excessus, & beata in caelestè patriam commigratio. Quam ad rem proderit nobis iugis ac frequens mortis meditatio, dicente Spiritu S. *Memorare nouissima tua, et in aeternum non peccabis.* Imo vero non solum meditari, sed & loqui de morte multum expedit, vt nos in Euangelio, hi viri precipui docent. O quam id proficuum! O quam rarum! O quam ita in desuetudinem abiit, vt ne morientes quidem quidquam de morte

Sap. 2. 20.

*Abusus huius
in Serbi.*

Iob. 21. 17.

Pf. 33. 22.

Pf. 115. 15.

*Mortis meditatio per
utilis.*

Ecl. 7. 40.

*Agris ne-
cessaria.*

*Idco procu-
randa.*

*Dum sa-
nus es.
Christi ex-
emplo.*

*A medicis
decreto Ec-
clesia.
Cono. La-
teranense.*

*A cognatis
etc.*

dici sibi patiantur. Tu scis, Domine Iesu, quam multi quin potius innumeri, hac ratione in peccatis permanentes, in infernum prouant, qui alias per sacramentum poenitentiae saluari potuissent. Obsecro & per salutem vestram vos obtestor, ut hoc tantum tamque terrificum malum, & ex vestris, & ex omnium aegrotorum mentibus, quantum potestis, explodatis. Remedium vero nullum est, esseque potest efficacius, quam quod habetis in Euangelio. Si enim dum sanus es de morte & audire & loqui assueueris, non modo non asperum, sed etiam iucundum erit, ea propinquante de illa differere. Si vero qui facere id neglexerunt, id eoque in aegritudine difficiles, imo morosi sunt ad audiendum quidquam de morte, inuentur obsecro, primo a medicis, ut Concilia & canones sanctissime praecipunt, ne videlicet infirmo applicent prius medicinam corporalem, quam adhibita fuerit medicina spiritualis. O Sanctissimum decretum. Utinam vero ab omnibus obseruetur. Deinde amici, cognati, noti, multo magis vero Domini, parentes, uxores, & alii, siue oportune, siue etiam importune non negligant hac de re monere infirmos, quorum curam gerunt. Neque vero moueantur, illo plane diabolico inuento, aegrotum si id illi dictum fuerit, peius habiturum, vel etiam mortem

mortem incursum, sed potius confidant in Domino IESU, illum (si ipsi suo perfuncti fuerint munere) infirmo, & animæ & corporis salutem, misericorditer concessurum. Quod si vero ipsi id vel facere verentur, vel facientes nihil proficiunt, accedant & subornent, rogo, aut sacerdotes præfertim Religiosos, aut viros faminae alicuius apud agros auctoritatis, qui id Christi & salutis proximi amore, præstent efficaciter & libenter, ipsi quoque pro hoc sancto officio, cum alias, tum in extremis suis, gratiam & diuinum auxilium relaturi vberimum.

A Sacerdotibus.

A præcipuis

Postremo, ex hoc colloquio discimus, quod etiam si frequenter inculcatur à nobis, ægre tamen, imo ne ægre quidem intelligitur à vobis: illud inquam, nos per multas tribulationes, ex hac ad illam vitam, transire oportere. Mirum certe dictum est, quantus hac in re, veteris occupauerit mentes hominum. Quem utinam aliquando tandem, vel hoc tam illustri excutiamus exemplo. Quid n. in hoc auditur monte? colloquium de necessitate tribulationum. Quid vero visitur? sex personæ, uti sanctissimæ, ita tribulationum plenissimæ. Moyses ab infantia ipsa iis affuetus, nonne eas toto vitæ suæ pertulit tempore? Elias toties persequentem se ad mortem reginam fugiens, quas non ærumnas ac molestias sustinuit? Neque vero, finis earum est. Ma-

Tribulationum necessitatem.

N O T A,

Exemplum horum omnium.

nent enim illum sub Antichristo, maiora, quin & mors ipsa. De Christo Iesu, illud tñ commemoro, quod ipse apud Prophetam inquit, *Torcular calcaui solus & de gentib. non est vir mecum.* Quorsum hæc? vt noris nec Moysen, nec Eliam, nec quenquam hominum, illum in pœnis tolerandis æquasse vquam. Quid dicam de tribus aliis in terra iacentibus? Hi vero contumeliis affecti sunt, flagellati sunt, tetrīs carceribus mancipati sunt, cathenis & compedibus onerati sunt, in oleo frixi sunt, in gladio ceciderunt, cruci affixi fuerunt. Et v̄ro his omnibus nos feliciores esse ac minimum quid, dum hic viuimus, pati nolumus? Profligēmus, obsecro dilectissimi, hoc absurdissimum vitium à nobis. Concipiamus autem animum magnum ac generosum desiderii patiendi, & pro peccatis nostris & pro nomine Iesu, vt à Iesu mercedem suo recipiamus tempore. Interim v̄ro spe, quæ maxime in tribulationibus crescit, nutriamur optima. Sed ad historiam redeamus. His igitur visis & auditis.

RESPONDENS AVTEM PETRVS, dicitur id Phrasi Hebræa, qua omnis locutio responsio vocatur. Lucas sic habet. *Factum est, cum discederent ab illo, nempe Moyses cum Elia à Christo se separarent, Petrus.*

DIXIT

*Is. 63. 3.**Veternus
executiōus.
Hebr. 11. 36*

DIXIT AD IESVM. Ordo historiae
 is videtur fuisse. Posteaquam Christus Do-
 minus cum illis tribus Apostolis ascendisset
 ad montem, more sibi consueto dedit se o-
 rationi, in qua etiam pernoctavit. Apostoli
 vero somno grauati obdormierunt, cum-
 que strepitu fortè aliquo vel potius diuino
 nutu euigilassent, viderunt & Christum
 transfiguratum, & Moysen ac Eliam cum
 Iesu de morte, quam subiturus erat Hiero-
 solymis, differentes. Qua admirabili & iu-
 cundissima visione recreati, cum animad-
 uerterent Moysen cum Elia discessum pa-
 rare, Petrus feruore illo suo, quem etiam a-
 lias haud semel declarauit, prorupit in ver-
 ba; & retinere eos volens exclamat.

*Ordo hi-
 storiae.*

DOMINE; Iesum inuocans, quem Do-
 minum Moysi & Eliæ, qui eis ne discede-
 rent, imperare posset agnoscens, Deum esse
 fateatur; diuinitatem tamen eius non videt,
 Petrus: (sicut quidam putabant illum vi-
 disse) addit porro

*Feruor
 Petri, qui
 agnoscit,
 non videt
 diuinitatē.*

BONVM EST NOS HIC ESSE, iuxta
 verbum Græcum, non solum bonum, sed
 & pulchrum & iucundum. Omnia enim
 hæc in mente Petri concurrebant. Bonum
 visum est illi, vt ea ratione timores mortis e-
 uaderent. Pulchrum quoque aspectu, & iu-
 cundum interno gustui, ideo subdit,

SI VIS, quibus vocalis Simon (quod
 Q5 ver. *Et docet
 nos obedi-
 entiam,*

verbum Obedientem significat) egregium nobis obedientiæ dat documentum; nempe ne nimium consolationibus addicti, eas à Domino Iesu extorquere velimus; proinde vocem Petri, *Si vis*, in corde & ore habere debemus, Diuinæ ipsius voluntati in omnibus, nos semper conformantes & submittententes. Id enim etiam ipsum Christum in horto fecisse nouimus. Itaque Petrus præmissa debita resignatione desiderium suum declarat, dicens.

*Necno pass-
pertatis a-
uorem.*

*Luxus adi-
ficiorum
Et audus.*

FACIAMVS HIC TRIA TABER-
NACVLA. non sumptuosa, vt arbitror, sed
vilia ex arbutis, qualibus piscatores vtuntur,
quia is, qui id loquebatur, piscator, non ar-
chitectus fuit. Quis vero nostrum vilissimū
tugurium, cum tali visione non eligeret, pro
amplissimis Regum palatijs? Danda igitur
est opera; ne propter sumptuosa ac luxum
testantia ædificia, illis quæ in cælo habentur,
priuemur structuris amœnissimis. Quid?
putasne neminem fore eiusmodi? Ac ego
vereor, ne plures olim reperiantur, iusto
Dei iudicio, quam nunc esse censentur. Ca-
uendum igitur nimium, cum omnibus, tum
ijs qui in sortem Domini sunt vocati; cum
alijs de causis, tum ne pauperes suo frauden-
tur pabulo. Quod quam & frequenter &
ineptè, propter nugas quasdam magno co-
emptas precio, fiat, nouit Dominus, vident
&

& ipsi homines, ac pij ingemiscunt; Vtinam etiam ipsi, quorum res agitur, & lugeant, & quæ in aurata expendunt laquearia, in crassas pauperum vestes, vilemque cibum conuertere velint. Quam belle & feliciter, & in-

*Tres inde
fructus exi-
mij.*

ceptas, quæ maiores mirantur, euitarent; & fratribus egentibus opem ferrent, & sibi thesaurum æternum compararent. Quanta bona? Vtinam intelligantur & procurentur. Sed audiamus, quibus hæc tabernacula, Petrus vult fabricare.

*Mirum Pe-
tri deside-
rium.*

TIBI VNVM, inquit ad Christum regem regum, & dominum dominantium.

ET MOYSI VNVM: ipsi quoque olim sexcentorum millium militum duci ac principi, Regisq; Ægypti cum toto eius regno, mirando domitori.

ET ELIÆ VNVM. illi inquam Elia, qui Reges ponebat & deponebat; qui pseudopphetas mactabat; qui alia quæ nullus Rex, imo ne omnes quidem simul conglobati, facere possent, præstabat. His omnibus noster Petrus tabernacula vult fabricare. Sanè non sine mysterijs, quorum intellectiõnem vos à Deo impetrate. Mihi vnũ occurrit: nempe præfagire & prædicere his verbis, Petrum, sibi à Deo aliquãdo dandam potestatem fabricandi ædificia spiritualia in cælo, vnde erat Christus: in terra, vnde Elias: inferno, vnde Moyfes. cœlũ quidẽ clauibus aperiendo, in terra vero Ec-

*Hinc my-
sterium po-
testatis Pe-
tri.*
NOTA.

clesiam

clesiam gubernando; ex inferno aut animas per indulgentias liberando. Quod & factum est, & fit quotidie per successores, summa cum omnium nostrum consolatione. & Deo nostro, pro tanta potestate data hominibus, gratiarum actione.

*Quinq.
causa in sci-
tia Petri.*

Verum quid dicemus ad illud, quod Marcus subiungit, loquens de Petro; *no enim sciebat, quid diceret?* Duo dico. Alterum sepe ignorare quosdam, quid per os eorum, loquatur Deus. Alterum; merito id dici, multis nominibus. Primo, proprium timendum est, loqui inconsiderate: Timuisse autem Apostolos, idem testatur dicens: *Erant enim timore exterriti.* Secundo, quia pugnantia rei naturae loquebatur. Iis enim, qui erant in gloria, tabernacula vult fabricare; cum beati illis non indigeant; sui vero & sociorum, qui ipsius opus habebant, ne mentionem quidem ullam fecit, nam quod dicitur, eos cum Christo habitare voluisse, neque est in Evangelio, neque scio an Petro in mentem venerit. Tertio, quia hac ratione videbatur velle impedire passionem Christi, quod nullo modo fieri debuit. Quarto, quia peruerso ordine gloriam ante laborem, mercedem ante meritum quaerebat. Denique quia nec vires nec facultates suas metiebatur, quibus id perficere posset. Quare non quidem improbo (vt Sanctorum verbo utar) sed praepostero

postero Petri desiderio, remedium statim adhibetur. Nam

ADHVC EO LOQVENTE, vt cognosceret tabernaculis opus non esse.

ECCE NVBES LVCIDA: quæ cuiusdam domus ad instar illis fuit: & quæ

OBVMBRAVIT EOS. Apostolos videlicet textit (imo & illos alios) mysteriumque pandit, illud de quo in hac Concione agimus. Nempe vicissitudinem illam docet, & alternantiam tum luminis cum obscuratione, tum rerum secundarum cum aduersis, nobis ob oculos ponit. Quid vero ex hac nube boni?

Nubes vicissitudinē docet.

ET ECCE VOX DE NVBE, DICENS. vox videlicet Dei, in nube more suo cōparentis. Id enim olim vſitatum fuisse, testatur ipse Moſes, cum inquit: *Gloria Domini apparuit in nube*, imo ipse Deus dicens. *Vniā ad te in caligine nubis*. Dauid vero de Deo ait. *qui ponit nubem ascensum suum*. Itaque sicut olim Moysen, ita nunc Apostolos nubes obumbrat: & vox Dei inde auditur: differenter tamen; qua de re agemus postea. Iam vero vocem audiamus.

In nube Dem.

HIC EST FILIVS MEVS DILECTVS, inquit Deus Pater. de verbis hisce egimus in præcedenti concione, quantum factum erat pro illo loco, nunc doctrinas ad mores pertinentes ex ijs hauriamus. Sed enucleanda

*Difficultas,
cur proph-
etiam visio-
ne certiore
dicat Pe-
trus,
2. Pet. 1. 18.*

*1. Ex vulgi
opinione.*

*2. Vt pra-
serim do-
ctos humili-
tatem do-
cent.*

NOTA.

da est principio difficultas, quā peperit nobis D. Petrus, qui visionis & verborum horū faciens mentionem, inquit: *Et hęc vocem nos audiimus de cælo allatam, cum essemus cū ipso in monte sancto, & habemus firmiorem propheticum sermonem, cui benefacitis attendentes.* Quid? numquid visio hęc satis firma non erat, quæ & voce Dei, & testimonio Moyſi ac Eliæ, & trium Euangelistarū scriptis firmata fuit? Fuit equidem firmissima. Cur ergo dicit Petrus, esse firmiorem propheticum sermonem? loquitur, tum ex aliorum opinione, tum ad nostram cautelam. Erat enim forte non nemo (vt fit) qui visioni huic non adeo plenam fidem adhibebat, sed propheticum extollebat vaticinium. Quæ opinio quamvis recta non esset, tamē quia vidit Petrus, causa nil obesse, vnde quis veritati (cōtra hereticos, postea Gnosticos dictos, quos in illa epistola Petrus persequitur) assensum præbeat, dum modo, quod verum est credat, fidem illorum his verbis cōfirmat. Eximium sanē, tum humilitatis exemplum; tum documentū quomodo nos in similibus gerere debeamus. Si enim princeps Apostolorum, nihil mouetur, etiamsi quidam nō plenam visioni ipsius fidem adhibeant, quāto minus nos commoueri decet, si quis nostram opinionē sequi recusat? dum modo id fidei non obſit Catholicæ. Cum ergo contrario vitio nonnunquam

nunquam aliqui, præsertim doctiores labo-
rent plurimum, æquum est, vt illud tanta au-
toritate à se valde propulsent. Imo alter
quoq; Apostolorum princeps Paulus, idem
nos docet. Quid enim verba illa, *dum omni
modo siue per occasionem siue per veritatē Chri-
stus annūciatur; & in hoc gaudeo, sed & gaude-
bo.* Spirant aliud, quam hanc ipsam & humi-
litem & doctrinam? Idiplum igitur nos
quoq; agamus; ne nimium opinionibus no-
stris addicti, in graues incidamus errores.
Hic enim vel solus vel præcipuus omnium
hæresum est fons & origo.

Sed & aliam dat nobis his verbis Petrus
cautionem; nempe, ne nimium credentes
visionibus, deludamur à Sathana. O quã id
& olim & nunc pernecessarium. Quid e-
nim & antiqui Gnostici, Manichæi, & aliæ
pestes; & nunc Anabaptistæ, & Euthusias-
tæ, imo vero inter Catholicos etiam muliercu-
læ quædam proferunt & referunt plerumq;
quam siue somnia sua, siue à Dæmonē cōfi-
ctas visiones quibus non modo à vili plebe
multos, sed etiam è doctis, graues nonnullos
viros dementant, vt ijs credant? Magna igi-
tur hic opus est discretione, cum alijs, tum
viris spiritualibus, vt & ipsi sibi caueant, ne
ab illis deludantur, & alijs opem ferant,
præsertim debiliiori sexui, qui ad hæc pro-
nus existit. Quapropter in promptu sunt
nobis

*Idem facit
Paulus.
Phil. i. x8.*

*3. Ut in-
struat, quomodo
visio-
nibus cre-
dendum.*

nobis habenda, tum media discernendi spiritus, qui ex Deo sunt: tum remedia fraudes cauendi. Qua de re non inutiliter esset nobis longior sermo instituendus, sed ne nimia prolixitas, quenquam offendat, ad aliud tempus. id differendum erit, dicemus quaedam in vltima concione. Plura qui volet legat insignem illum Ordinis Prædicatorum, Prædicatorem virumque sanctissimum D. Vincentium, qui eximie tractauit hanc materiam, sub finem tractatus sui spiritualis. Nos vnicam tantum quam hinc D. Petrus insinuat tangamus spirituum discernendorum regulam. Ea vero est, propheticus & Euangelicus sermo, cui quidquid repugnat, repudiandum; quidquid consonum est, suscipiendum erit. Gaudebunt hinc nostri, qui falso & impudenter Euangelicos se esse iactent, se nihil efficient. Non enim isti propheticum aut Euangelicum sermonem, sed proprii capitis intellectionem pro regula fidei habent, vt cum alias, tum præcedenti concione discussimus; nec tacebimus, data alia etiam occasione. Id certum est, in sola Catholica Ecclesia, hanc seruari regulam, vbi non modo quæ expresse & peculiariter, sed etiam quæ implicite & vniuersim dicuntur in scriptura, pro regula fidei & habentur & practicantur. Sed ad Euangelium redeamus.

*Regula.
Sermo di-
uinus.*

*Quo caute
seruatis.*

*Iuxta sen-
sum Eccle-
sia.*

IN QVO MIHI BENE COM-
 PLACVI, inquit Pater cœlestis de IESU
 SALVATORE nostro. Quibus dictis ta-
 lem nos fidem adhibemus, vt assera-
 mus, ita sibi Patrem æternum in coæter-
 no suo filio complacuisse, vt nullus homi-
 num ex omnibus quicunque sunt, erant &
 futuri sunt, Deo Patri placere possit, nisi
 per hunc filium. Neque enim est alius
 quispiam in cœlo & in terra, & in omnibus
 abyssis, in quo oporteat nos saluos fieri,
 nisi in eo cui dicitur: HIC EST FILIVS
 MEVS DILECTVS, IN QVO MIHI
 BENE COMPLACVI. *Vnus enim Deus,*
 inquit Apostolus, *vnus & mediator Dei &*
hominum, homo Christus Iesus, qui dedit redem-
ptionem semetipsum pro omnibus. Et iterum
 loquens de Deo Patre ait: *Qui prædestina-*
uit nos in adoptionem filiorum per Iesum Chri-
stum in ipsum. Rursum. *Si autem filij & hæ-*
redes, hæredes quidem Dei, cohæredes vero
Christi. Hæc est fides Catholica, contra o-
 mnes calumnias, quibus nos, tanquam in
 quopiam alio, præter Christum, spem re-
 demptionis & salutis collocemus nostram,
 onerant hæretici. Hoc est vnicum nostrum
 refugium contra insidias Diaboli vniuer-
 sas. hæc fiducia, qua & gratiam & gloriam
 nos affecuturos, speramus. Per Iesum
 Christum enim naturalem filium nos ado-
 ptio-

*Catholica
de vno me-
diatore ser-
uenta.*

1. Tim. 2. 5.

Ephes. 1. 5.

Rom. 8. 17.

*Adoptiui
filij per na-
turalem.*

R

ptio-

puionem filiorum accipimus; in hac quidem vita imperfectam, in illa vero perfectam.

*Omnia trās-
figuratio
per Chri-
stum.*

Audita sunt autem bis verba hæc è cœlo: prima quidem vice post baptismum; altera vero hodie. vt cognoscas, hoc, quod iam pandimus, mysterium: nempe, tum primam transfigurationem, quæ fit per gratiam & datur primum per Sacramentum Baptismi; tum secundam, quam expectamus in gloria, & cuius hîc typum ac gustum vides, non aliter quam propter Christum, & per Christum haberi. Vtrumque eodem in loco egregiè expressisse mihi videtur Apostolus illis verbis; *Secundum suam misericordiam saluos nos fecit, per lauacrum regenerationis & renouationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abundè per Iesum Christum Saluatorem nostrum, vt iustificati gratia ipsius, hæredes simus, secundum spem vitæ æternæ.* Hæc igitur consideremus, hæc adamemus, & ad hæc cæpessenda, totis mentis & corporis nostri viribus contendamus dilectissimi; In his enim (vt audistis) spes vitæ æternæ consistit. Porro si modum hæc acquirendi requiris, is excellenter describitur vltimis duobus cœlestis vocis verbis.

Ea vero habetur audiendo Christum.

IPSUM AUDITE; audite inquam, fidem dictis eius adhibendo; audite, spem & fiduciam in ipso solo collocando; audite, illum amando,

amando, & ex amore, quæcunque ipse, si-
ne per eos, quos suo loco reliquerit, vobis
demandauerit, perficiendo. Omnia enim
hæc, verba, **AUDITE**, hîc & alibi in scri-
ptura vsurpatum, complectitur. Id igitur a-
gamus dilectissimi, & agamus strenuè ac in-
defessè. Credamus omnibus, quæ nobis ad
credendum proponit Christus Dominus per
sponsam suam; quæ neque errare ipsa, neque
nos in errorem inducere potest. Ij vero qui
inde exerrarunt, redeant oro, nec patian-
tur sibi imponi à Syrenum ministrorum
cantibus; quos itentidem repetunt, dicen-
tes, se in solo Christo, nos vero in sanctis
spem collocare nostram. Id enim si de spe
redemptionis gratiæ & gloriæ intelligunt,
falsissimum est, vt iam iam audiuistis. Hanc
quippe in solo Mediatore Christo Iesu Ca-
tholici collocant semper, sin vero de spe,
quam in intercessionibus Sanctorum habe-
re consueuimus, eos videlicet nobis donum
aliquod à Mediatore ac ipso Deo impetra-
turos, res agitur, fatemur quidem nos eorû
hac in parte vti opera, ducemque sequi Apo-
stolum Paulum, qui idem à fidelibus expe-
tijt: *Fratres orate pro nobis*, inquit ille, & alias
sæpe. Omnis autem, qui se alienius cõmen-
dat precibus, spem in eo collocet aliquam
necesse est. Numquid Apostolus hæc dicen-
do, iniuriam intulit, vni Mediatori Christo

*Licet tamẽ
etiam San-
ctos inuo-
care.*

*Quod fecit
Paulus.
1. Theff. 5.
25.*

R 2

Iesu?

*Quia hinc
gloria Chri-
sto.*

Iesu? Absit. Neq; nos igitur. Tantum enim abest, vt id aliquid meritis Iesu deroget, vt arroget etiam plurimum. Quidquid enim Sancti habent per merita Christi habent, & cum exaudiuntur, propter Christum, cuius vera & viuacissima membra sunt, exaudiuntur. Non igitur negligamus in nostris necessitatibus, eorum implorare orationes; cum horum qui vna nobiscum in hoc mortali viuunt adhuc corpore; tum illorum, qui iam cum Christo regnant in caelis, vt qua iam ipsi feliciter perfruuntur transfiguratione, nos quoq; eiusdem participes esse queamus.

*Procuran-
da igitur
hereditas.
& quomo-
do.*

Iacto autem, tum fidei Catholicæ; tum fiducia cum in Sanctorum intercessionibus, tum vero in meritis Christi Iesu, in primis autem in misericordia Diuina, solido fundamento; fugienda sunt nobis opera mala, facienda vero opera bona ex charitate procedentia. Et si quidem lethalis alicuius concitio tibi peccati, illud per pœnitentiam omnino abluendum est. Hæc enim vniuersa, & ille præcipit, de quo è cælo dicitur, **IPSE VOS AUDITE**; & ipsa ratio vtilitasque nostra à nobis sedulo exigit. Exemplum à minori capite. Sit cuius aliquis locupletissimus vel etiam Princeps quispiam amplissima habens dominia; qui te tabulis in filium adoptare, heredemque omnium suorum bonorum constitutuere velit, dummodo hæc præstare velis.

*Ab exem-
plo simili.
quod.
NOTA.*

Primo

Primo vt dictis illius veracissimis, fidem omnimodam adhibeas, fiduciamque in eius benevolentia habeas; Deinde, si illum læsisti, culpam vt agnoscas tuam, factum doleas, & in posterū ab omnibus, quæ eum offendunt, diligenter tibi caueas. Postremo, vt quæcunq; ille tibi honesta præceperit, sedulo exequaris, ac inter alia, corpus domestuum ieiunijs, cleemosynis ac alijs pijs vacando operibus. Hæc inquam, si ad breue tempus, tibi cum eo, quod dixi, præmio, proponerentur, reciperesne te omnia esse facturum? Nihil equidem dubito, sed causam requiro. Ratio inquis, in promptu est. Quis enim & tam modicum, & tam honestum non suscipere laborem, vt toto vitæ meæ tempore lautè ac honoratè viuere possem? Quamdiu porro te victurū autumas? quadraginta, ais, vel etiam pluribus annis. Iuuenis sum enim: ille vero senex nimium. Cur ergo, per Deum immortalem te rogo & obsecro, idem non facis illius hæreditatis ergo, quam & ipse, qui non mentitur, tibi promissit Deus, & eiusmodi est, qua cum omnes huius mundi diuitiæ, honores ac voluptates, ne cōparari quidem possint, & quæ insuper perdurabit in æternum? Num longitudinē accusas temporis, quo Christianè tibi viuendum esset? At hæc quæta stultitia! propter triginta vel quadraginta annorum

commoda (& quis scit, an etiam vno victu-
rus sis anno) aliquot annorum velle pati in-
commoda; propter voluptates vero & bea-
titudinem perpetuo permansuram, nolle, vel
totidem vel paulo plures, aut etiam paucio-
res, honestissimos tolerare labores? qui prin-
cipio quidem aliquatulum sunt molesti, sed
assuetis, etiam iucundissimi. Tu ipse iudica:
& non permittas, quæso, brutis passionibus
tuis, te a recto iudicio amoueri, vt illis obe-
dias. Sed reliquum Euangelij iam videamus.

ET AUDIENTES DISCIPULI, magnificam
hanc è cælo delapsam vocem, ipsi quoque.

CECIDERVNT IN FACIEM SVAM.
Quid causæ? nempe, quia

*Vicissitudi-
nis aliud
argumentū* ET TIMVERVNT VALDE. Ecce etiam hic,
vbi minime locum videbatur habere, vicif-
situs apparet. Iucunditatem enim i. iam &
latissimam maximam, quam Petrus cum socijs
1. Ioa. 4. 28. habuit, sequitur timor, qui utiq; panam habet,
teste scriptura & experientia. Et talis timor
*Differentia
inter timo-
rem montis
Christi &
Moysi.* oritur, qui discipulos in terrā proster-
nit. Est tamen animadvertendum, timorem montis
huius longè esse diuersum, à timore montis
Moysi. Ibi enim auditur vox terribilis. E-
Exo. 20. 5. go sum Dominus Deus tuus, fortis, zelotes, vi-
sitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam &
quartā generationem. hic vero vox & suavissi-
ma. HIC EST FILIVS MEVS DILECTVS. Illic
Iudæi audientes & videntes vocē & lampades.

Et sonitum buccina, montemq; fumigantem, ex-
 clamauerunt dicentes Moyse, loquere tu nobis
 Et audiemus, non loquatur nobis Dominus, ne
 forte moriamur; hinc è contrario inquit Petrus,
 BONVM EST NOS HIC ESSE. Illic denique
 hæc omnia fiebant, vt timor Dei esset in illis
 ne peccarēt; hinc nihil tale audis, vt intelligas
 differentiam inter antiquam & nouam legē.
 Illa enim tota in timore fundata fuit; hæc in
 amore, qui tamen metū filialem in se inclu-
 dit. Hic autem in eo consistit, vt nō iam me-
 tu pœnarum, sed reuerentia pijsissimi & amā-
 tissimi Patris à peccatis abstinemus. Id igitur
 agamus. Hic enim est solidæ spei, solidū
 fundamentum. Sequitur aliud, cum dicitur

1b. 8. 18.

3.

*Spei fun-
 damentum,
 timor fi-
 lialis.*

ET ACCESSIT IESVS, ad discipulos pro-
 stratos in terra in faciem suam, vt etiā hic dif-
 ferentiam colligas. in faciem enim prosterni
 humilium est, quæ virtus noui Testamenti
 est propria. Ibi vero licet tremefacti Iudæi;
 stant tamē, vt rebelles solent. Quod & paulo
 post opere demonstrarunt ipso, vitulum sibi
 constantes, cumque adorantes contempto
 Deo. Humilitati igitur studeamus; quod ali-
 ud spei fulcrum est. Accessit igitur Christus.

*Alterū hu-
 militas.*

ET TETIGIT EOS. homo homines. vt
 vero Deus, & metum fugauit, & membra
 debilia solidauit.

DIXITQUE EIS. non solum reipsa, sed
 etiam verbis solans Apostolos.

R 4.

SIRGI.

*Tertium,
fidere Deo.*

SVRGITE, ET NOLITE TIMERE. Dum vt surgant præcipit, vires surgendi tribuit; dum vero pauorem prohibet, illum amorem suadet, qui *foras mittit timorem*; pauorem inquam, non filialem, sed illum feruilem excludit. Per hæc vero omnia docet, tam Apostolos, quam nos, vt fidamus Deo, qui in omni tribulatione præsto adest semper: etiamsi nonnunquam id nos lateat: quod non iniuria, sed consulto fit. Ita enim expedit. Quid vero Apostoli?

LEVANTES AVTEM OCULOS SVOS, quos timor & prolapsio in terram clauserat,

*Solatia
nimium
ne appetas.*

NEMINEM VIDERVNT. Iam enim Moyfes & Elias discesserant; imo & ipsa euauerat transfiguratio. Vt noris, dum hic viuimus, diurnas nos consolationes habere nō posse, multo minus autem perpetuas. Quare eius, quam à principio commendauimus, sis memor vicissitudinis. Multi enim consolationes etiam honestas, etiam spirituales nimium appetentes, à recto pietatis ramite turpiter aberrarunt, quando, cum has quoties vellent, habere non valerent, mundana, animalia, diabolica cōsecrati sunt solatia. O deplorandum genus hominum illis phreneticis per simile, quibus, si vel non statim, vel non tantum, quantum vellent, cibi apponas, sordes vorant. ita omnino isti.

*Ne percas,
Et quidam.*

*Simile.
NOTA.*

Tu

Tu principiis obsta: & siquidem adsint consolationes, modeste eis utere: ne superbias. Sin absint, nimium eas non appetas, ne deludaris à Sathana, hoc enim sapienter te docet sapiens, cum inquit: *In die bonorum, ne immemor sis malorum: & in die malorum, ne immemor sis bonorum.* Eximia doctrina pro personis spiritualibus, imo pro omnibus, & maxime iis, qui in procurandis solatiis, toti sunt immergi. Itaque Apostoli neminem vident.

Eccl. 11. 27.

NISI SOLVM IESVM. Qui instar omnium, & adiutor est omnium. O utinam id, & credamus & meditemur omnes: atque ut par est, tam pro consolationibus, quam pro desolationibus: tam pro secundis, quàm pro aduersis rebus, æquales ei gratiarum actiones reddamus semper. Cum vtrumque æqualis sit erga nos gratiæ & benevolentia signum. Quod si nos id latet, at non latet eum qui scit quid & in præsentibus & in futuro nobis prodesse possit. Et iuxta hæc vitam moderatur nostram. Quam bene omnia bonus! In illo ergo sit spes nostra tota. Sequitur in Euangelio.

*Pro omnib.
gratia agens
de Deo.*

ET DESCENDENTIBVS ILLIS DE MONTE, ac ad alios discipulos remeantibus.

PRÆCIPIT EIVS IESVS, Dominum & Magistrum ut agnoscas. Iubet igitur eis.

*Christus si
visionē celat.
1. ob Apo-
stolos.
2. ut nos da-
ceat.*

*3. ut regu-
lam det di-
scernendi
spiritus.*

*Obiectiones
solvuntur.
2. Cor. 12.*

DICENS, NEMINI DIXERITIS
VISIONEM. quibus verbis silentium eis
indicit. Quare? Primo ne alii Apostoli, pro-
pter suam absentiam tristarentur. Secundo
ut nos doceat, ea quæ ad laudem nostram
pertinent: quam maxime premere silentio.
Difficile at pulchrum & proficuum valde,
Tertio, ut nobis insinuet aliam examinan-
dorum ac discernendorum spirituum regu-
lam. Quando enim aliquis, vel aliqua suas
nobis revelationes ultro intrudit, magnam
dat suspicandi occasionē, illusiones illas po-
tius Sathanæ, quàm diuinæ esse revelationes.
O quot etiam viri docti & pii hac ratione de-
cepti fuerunt. At inquis, sanctitatis laude
præminent, qui hæc referunt. Certe haud
magnum sanctitatis indicium est talia iacta-
re. Quis sancto sanctorum & Apostolo eius
Paulo sanctior? Quorum tamen ille, ut audis
in Euangelio, celare visiones iubet. Hic au-
tem post multos tandem annos, nec aliter,
quam ipsa adactus necessitate, vnam suarū
manifestat revelationum; idq; & tam inuo-
lute agit, ut non facile agnoscas, de quo lo-
quatur, & in genere tantum. Sed eadem in-
quis, necessitate, imo diuina iussione, qui-
dam vel quædam coguntur suas manifesta-
re visiones. Perraro equidem id euenit:
persæpe vero sub hoc prætextu incauti, &
ipsi, à Sathana dcluduntur, & aliis illudunt:
Pro.

Proinde cautos nos esse oportet, tum circa nostras, tum circa aliorum reuelationes diiudicandas. Accipe vnam è regulis. Cum inde aut nihil, præter nostrum resultat honorem, aut modicum quid (secundum illas vniuersales normas, quibus omnia ad laudem Christi trahere consueuimus, licet aliud quid in pectore lateat) tacendum est. Quo auctore? ipso Christo in hodierno Euangelio. Quis enim dubitauerit, manifestationem huius visionis, & in magnam Christi Domini gloriam, & non in partem aliorum vtilitatem cedere potuisse? Nihilominus taceri, saltem ad tempus præcipitur, nempe.

DONEC FILIUS HOMINIS, ipse videlicet, qui hæc loquebatur Christus Dominus.

A MORTUIS RESVRGAT. qua dēre quaritasse inter se Apostolos, *quid esset, cum Mat. 9. 10. a mortuis resurrexerit,* testatur alter Euangelista. adeo difficile illis erat intellectu, quod nobis est iam tam facile creditu. Est igitur, quod & diuinæ ipsius bonitati maximas agamus gratias, & ad benefacta maiora percipienda nos sedulo præparemus.

Eam vero ad rem plurimum nos iuuabit, *Duo circa tū vicissitudinū, de quibus in hac concione finem consideranda.* multa locuti sumus, iugis cōsideratio: tū diuina spei diligens in nobis exsuscitatio. His igitur

*PRIMUM
vicissitudi-
nis.*

*2. Necessi-
tas carū ex
Euangelio.*

igitur duobus, iuxta condita, finem dictis imponamus. In primis autem vicissitudinē rerum prosperarum cum aduersis, consolationum cum desolationibus, tum necessitatem, tum durationem, tum remedia, tum fructus videamus. Et necessitas quidem earum ita toto Euangelio nobis ob oculos ponitur, vt nihil sit in eo, quod non alternationem istam spiret. Etenim mons ipse, nonne & in ascensu suo asperitatem, & in superficie iucunditatem habet? En varietas. Quid personæ? Earum tribulationes paucas audiuitis, plures cogitare & in sacris codicibus legere potestis. Ipsius certe capitis Christi Iesu ita ex prosperis & aduersis ab instanti conceptionis, vsque ad extremum vitæ suæ, quasi conflata fuit tota. Res vero ceteræ, quæ in monte hoc visuntur, imo & rerum similitudines eandem nobis inculcant varietatem. Etenim visio ac transfiguratio ipsa, aspectu quidem iucunda est: at vero vox tam terribilis, vt discipulos in terram prosternat. En vicissitudo. Quid autem pulchrius Christo, Mose & Elia, quibus Petrus vult ædificare tabernacula? Quid vero terrificum magis morte, & morte crudelissima, de qua inuicem loquebantur? Denique Sol ipse, cui facies Christi comparatur, & dum splendet, mulcet: & dum obtenebratur terret. Similiter nix & aspectum recreat

can-

andore, & algore tactum lædit. Ecce vni-
uersa vicissitudinibus plena, & in monte: &
in ea quam mons ipse designat Ecclesia.

Quamdiu porro hæc durabunt? Respe-
ctu quidem Christi durarunt, *DONEC FI-*
LIVS HOMINIS A MORTUIS resur-
geret: in Ecclesia vero eius permanebunt,
donec idem Christus ad iudicandum vene-
rit. Remedium vt ea æquanimiter toleren-
tur requiris? Cape. Tum hoc ipsum, quod
iam diximus, nempe necessitudinem ipsam.
Quis enim fortis & magnanimus (quales
Christianos esse decet) non ferat patienter,
imo & libenter, quod euitari non potest
quodq; ei cum omnibus, etiam præstantif-
simis commune est? Tum vero prouidentie
Diuinæ pia ac diligens meditatio & admi-
ratio. Is enim ita vult fieri, qui in sua dispo-
sitione non fallitur. Causas requiris? Ipse
nouit omnes. Do aliquot. Primo largitur
prospera & consolationes, ne deficiamus in
via: immittit aduersa ac desolationes, vt nõ
simus fidentes in nobis, quod totidem verbis
expressit Apostolus. Secundo, concedit be-
neficia, vt illum, dat plagas vt nosmetipfos
agnoscamus. Tertio tribuit bona, vt bonũ
laudemus: mala vt plus mereamur. Deniq;
in consolationibus gustum futurorum, in
desolationibus typum præsentium, vt hæc
quidem fastidiamus, illa appetamus, exhi-
bet,

2. Duratio.

3. Remedia

Tum neces-
sitas ipsa.

Tum diui-
na prou-
dentia con-
sideratio,

quam
NOTA.

Tum cau-
sas eius
quatuor.

2. Cor. 1. 9.

Pf. 72. 1. bet. O quam bonus Israel Deus! Tu plura
Ecl. 11. 27. ab eo pete & obtinebis, nec non media, qui-
In 8it. 55. bus leues fastidium, & utaris illis. Dedi v-
PP. num ex sapiente. Accipe aliud ex magno
Tum exem illo Macario, qui in aduersis & desolationi-
plum Ma- bus eleuabatur: in secundis vero rebus &
curij. consolationibus humiliabat semetipsum:
 eaq; arte superatum se esse Sathan ab eo cō-
 fessus est. Egregium sane ac efficax reme-
 diū: proinde eodem nos quoque utamur. Et
 si quidem aduersis ad desperationem adigi-
 mur, extollamus nos & clamemus cum A-
 postolo: *Omnia possum in eo, qui me confortat.*
 Sin vero prosperis eleuamur, humiliemur
 & dicamus cum Iob. *Homo putredo, & filius*
hominis vermis. Et cum sapiente: *Quid super-*
bis terra & cinis?

4. Fructus. Ad extremum vicissitudinum patienter
 toleratarum fructus noto: iam iam notavi
 plurimos: tum Dei suiq; cognitionem: tum
 maius meritum, indeq; gratiæ & gloriæ ab-
 undantiam. Quid his bonis maius bonum?

SECVN. Adde vnum, *SPEM* videlicet ipsam, quæ cum
DO. SPES. toto vitæ tēpore: tum vero in extremis no-
Quæ crescit stris multum inde sumit virium. Sicut è cō-
1. è fuga de- trario, qui vicissitudines istas intelligere no-
liciarum, lunt: sed volunt diuitias congregare & deli-
Ec. cate viuere, ipso Apostolo teste, *incidunt in*
1. Tim. 6. 9. *tentationes & laqueum Diaboli, & desideria*
multa inutilia, & nociua, quæ mergunt homi-
 nem

nem in interitum & perditionem. Hinc enim illi horrores mortis, de quibus disseruimus, ut licet mors sit præ foribus, non permittant tamen ullam eius mentionem apud se fieri, indeque, ut ex Apostolo audis, interitus & perditio tum corporis tum animæ sequitur. Dixerat quidam [nescio quomodo dominus mortem timet, qui minus deliciarum nouit in vita.] At ratio in promptu est. Qui enim Christianus istas minus curat, is magis illas quas expectamus & appetit, & procurat, & sperat diuitias & delicias. Id igitur agamus diligenter: iis, quæ in decursu orationis dedimus, mediis sagaciter utentes. Quorum duo capita. Alterum credere & fidere Christo Deo: credere quidem omnibus, quæ per sponsam suam nobis credenda proponit: fidere vero illum nunquam nobis in nostris defuturam afflictationibus, prout his tribus discipulis non defuit. Quinimo factu hoc, & præteritis & præsentibus & futuris illorum occurrit necessitatibus. Præteritis quidem per Moysen & Eliam, qui eos docent, id quod illis paulo ante incredibile visum est, non solum credibile sed etiam necessarium omnino esse: nempe, ut Christus Ierosolymis pro humano genere mortem in cruce opperet. Præsentibus vero medetur
malis

2. ex meditatione
mortis.

Veget.

3. ex fide &
fiducia in
necessitatibus.

malis : quando timore prostratos, ipse tactu corroborat & erigit suo. Futuris denique præcauet, visione hac adseuenturas tribulationes eos præmuniens, & animatos reddens. Vere misericors, vere paternam suorum curam gerens. Idem tu quoque de eo tibi pollicere velim. Alterum mediorum caput est. Diuinæ ipsius voluntati & sincere quidem te resignabis, si in omnibus quæ vitam hanc temporalem concernunt, illo & Petri & ipsius Christi, si vis (voluntati ipsius tuam conformans) vteris perpetuo, sique tam commoda, quam incommoda ab illo immissa æquo suscipies animo. Efficaciter vero te trades, ipsum audiendo, & quæcunque ille tibi, siue per seipsum, siue per eos, quos sui loco reliquit, demandauerit, opere ipso alacriter perficiendo. Præstet hoc nobis Christus Iesus Dominus noster, qui cum Patre in unitate Spiritus sanctus viuit & regnat

Deus in secula seculorum.

Amen.

*4. Et sincere
in ipsius
resignatio-
ne.*

CON.